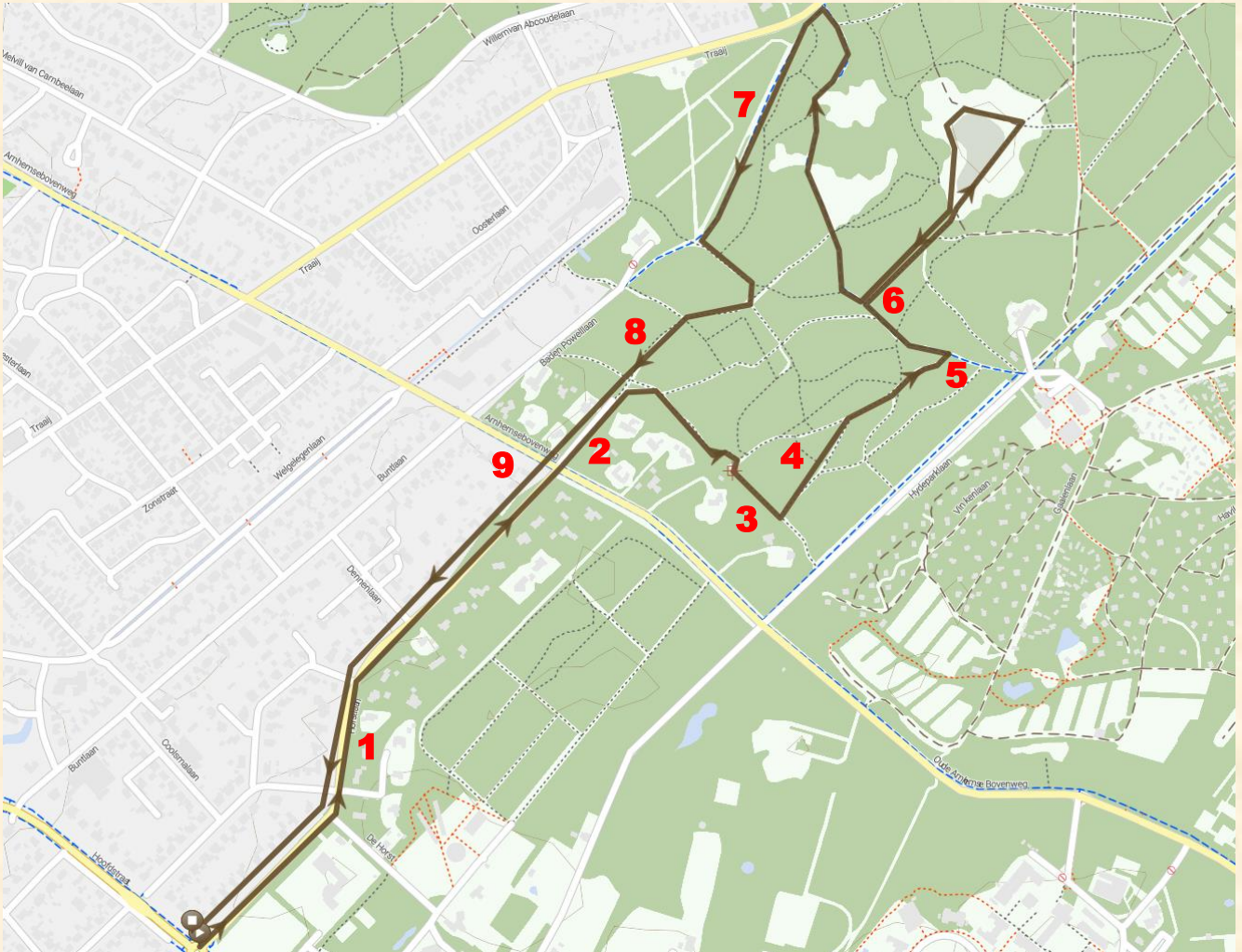

het Mollebos bij Driebergen

Voor degenen die het Mollebos nu met eigen ogen willen aanschouwen beschreven wij een 3,5 km lange route door het deel dat later gemeentelijk eigendom werd. Vanuit die route kunnen we de meest imposante duinformaties van het gebied aanschouwen.

Wie het geopad door het Mollebos vanuit de Hoofdstraat benadert en daar ook weer naar terugloopt wandelt in totaal 5,3 kilometer.

Route 4,4 km. Voor de GPS RouteYou versie, klik [hier](#).

1. Vanuit de Hoofdstraat kunnen we via de Horstlaan vrijwel rechtstreeks naar het wandelgebied. De Horstlaan bestaat uit twee rechte zw-no lopende delen, die door een kort S-bochtig traject met elkaar zijn verbonden. De naam van de laan houdt verband met haar ligging op terreinen, die tot het nog deels bestaande landgoed De Horst behoorden. De aanleg van de weg vond in 1925 plaats. Opdracht daartoe gaf destijds de toenmalige eigenaar van De Horst, de heer De Mol van Otterloo, wiens bezittingen ten dele bekend zouden worden als het Mollebos. De rechte delen van de weg werden aangelegd op het tracé van twee evenwijdige zandwegen. Ter weerszijden van de Horstlaan verrezen later grote villa's.

2. De zowel lommerrijke als voorname Horstlaan brengt ons over vrijwel vlak terrein naar de oude Arnhemse Bovenweg, aan de overzijde waarvan wij tussen de grote tuinen van enkele villa's het onbebouwd gebleven deel van het Mollebos in kunnen. Het weggetje dat er naar toe leidt werd in 1968 Verlengde Horstlaan gedoopt.
3. In het Mollebos slaan we zo snel mogelijk rechtsaf om het pad te volgen, dat achterlangs de villa's bij de Arnhemse Bovenweg loopt. Overwegend zw-no georiënteerde kleine duinformaties gaan ons dan gezelschap houden. Na enkele honderden meters ontwijkt het pad enkele van deze windvormingen door wat te slingeren. We bereiken dan een viersprong, waar rechts de wandeling over het pad achterlangs de villa's wordt voortgezet.
4. Even voorbij een markant rond heuveltje slaat de georoute echter linksaf om een pad te volgen, dat meer in de lengterichting van de langgerekte duinformaties loopt. In de omgeving van het pad wisselen de kleine heuvels en ruggen af met vrijwel vlakke terreingedeelten waar de grinderige smeltwaterafzettingen lokaal nog of weer aan de oppervlakte liggen.
5. Het pad brengt ons naar een v-vormige splitsing, waar we kiezen voor de linker tak. Deze leidt naar een scheve T-kruising waar rechtsaf wordt geslagen. De georoute volgt dan een wat bochtiger ontsluiting van het bos, die uitkomt op een fietspad. Door dit rechts af te lopen komen we bij de hoofdingang van de camping Het Grote Bos op de kaarsrechte Hydeparklaan terecht.
6. Vrijwel tegenover de toegang tot de camping lokt een zandpad ons echter weer het bos in. Voorbij een vrij markante bocht volgt er een kennismaking met het sterkst geaccidenteerde deel van het Mollebos waar lokaal nog kleinschalige verstuingen mogelijk zijn. Om een en ander goed te kunnen bekijken, gaan we op de scheve T kruising aan het eind van het pad naar rechts. Voor ons zien we dan een "omstrande" vochtige terreindepressie, die vrijwel geheel door zwaar bebost geraakte, hoge duinformaties wordt gemarkeerd en beschut. Na al dan niet om de laagte te zijn heengelopen, keren we haar weer de rug toe. Rechtdoor lopen impliceert nu een tweede ontmoeting met het fietspad, dat wij al eerder beliepen. Ook nu slaat onze georoute er rechtsaf.
7. Al spoedig worden dan nog twee andere gebiedsdelen gepasseerd waar imposante beboste duinformaties plekken soms stuivend zand omgeven. Het fietspad komt bij het congrescentrum De Bergse Bossen en er naast gelegen verblijfsrecreatieterrein op de Traay uit. Ook bij deze weg gaan we links het bos weer in. Een ander fietspad leidt ons nu langs een bosgedeelte, waar enkele kleine heuvels vrijwel rond zijn.
8. Enkele honderden meters verderop doemt bij een markante bocht naar rechts in de naaste omgeving van het zogenaamde Boshuis weer een imposante duinformatie op. We gaan er links een eindje omheen lopen. Op het nu eerstvolgende kruispunt van zandpaden moet dan rechtsaf worden geslagen. Even verderop wordt op een splitsing echter linksaan gehouden. Rechts is dan nog een ten dele dijkachtig duinruggetje te zien.
9. Even verderop brengt het pad dat we insloegen ons naar het uiteinde van het weggetje waar de wandeling door het Mollebos begon. Rechtdoor lopen leidt dan tot een terugkeer naar de Arnhemse Bovenweg, aan de overzijde waarvan de Horstlaan de mogelijkheid biedt ook de Hoofdstraat weer op te zoeken.

Door de wandeling maakten wij kennis met een gebied waar sterk verstoven zandige windvormingen uit de laatste ijstijd en de daartussen zichtbare oudere smeltwaterafzettingen al vrij lang geleden grotendeels bebost werden. Vooral enkele lokaal nog stuivende imposante duinformaties en oude dennenopstanden zullen daarbij tot de verbeelding hebben gesproken.

Toelichting

Deze brochure liet ons nader kennis maken met het meest oostelijke deel van de reliëfrijke bosgordel tussen de spoorlijn Utrecht - Arnhem en de bebouwde kom van Driebergen-Rijsenburg.

De bosgordel ligt onderaan de brede zuidwestflank van een door Scandinavisch landijs gevormde stuwwal van de Utrechtse Heuvelrug,

Zowel ijs- of sneeuwsmeltwater als de wind deponeerden onderlangs de stuwwal een pakket zandige afzettingen, waarvan het oppervlak ter hoogte van Driebergen flauw naar het nabijgelegen rivierengebied helt.

In het wandelgebied hebben smeltwater en de wind bij de opbouw en vormgeving van de ondiepe ondergrond dus de hoofdrol gespeeld. Het smeltwater deed dit reeds ten tijde van de Scandinavische landijsbedekking, de wind pas in de tienduizend jaar achter ons liggende laatste ijstijd.

Het smeltwater zorgde voor een pakket grindrijke zanden, dat de wind enkele tienduizenden jaren geleden op de meeste plaatsen toedekte met een fijnzandige mantel waarvan het oppervlak uiteindelijk waarschijnlijk een golvend reliëf kreeg.

Na de laatste ijstijd raakte het gebied begroeid met bos dat later voornamelijk uit een associatie van eiken en berken zou bestaan. In historische tijd maakten de natuurlijke loofbossen door houtkap en begrazing echter meer en meer plaats voor steppe- en heidevegetaties.

Als gevolg van een sterke uitloging kreeg de bovengrond intussen een asgrijs kleur, terwijl door de daaronder plaatsvindende ophoping van de weggespoelde bodembestanddelen humus- en ijzerhoudende donkere banken werden gevormd. Aldus ontstond een tegenwoordig als haarpodzol bekend bodemtype, dat met name door het vocht vasthoudende vermogen van de erin aanwezige humus niet zo snel uitdroogde.

Later in de Middeleeuwen werd de zuidwestflank van de Utrechtse Heuvelrug vanuit het aangrenzende deel van het rivierengebied bloksgewijs verdeeld in zuidwest-noordoost georiënteerde strookvormige kavels van kilometers lengte.

Sommige kavels werden van elkaar gescheiden door wegen. Ze liepen naar de eeuwenlang gemeenschappelijk als grasgronden gebruikte hogere delen van de Utrechtse Heuvelrug.

Voor het interlocale en interregionale verkeer kwamen er ook dwarsverbindingen, waarvan de al oude Arnhemse Bovenweg en Hoofdstraat de belangrijkste werden. De Arnhemse Bovenweg loopt dichtlangs de korte zuidwestrand van het Mollebos, terwijl de Hoofdstraat het wandelgebied op een kilometer afstand passeert.

Sinds de Middeleeuwen kwam door herhaaldelijk afplaggen van de humushoudende bovengrond los zand aan de oppervlakte te liggen. Waar dit het geval was, gingen op droge plekken verstuivingen optreden, die lokaal tot op de huidige dag mogelijk bleven. De onder invloed van menselijke activiteiten opgetreden verstuivingen leidden tot het ontstaan van een tamelijk grillig reliëf.

Particuliere grootgrondbezitters zorgden al in de 19de eeuw voor de aanleg en exploitatie van het huidige Mollebos, waarvan het zuidwestelijk deel met de bochtige paden tegenwoordig gemeentelijk eigendom is.

Alle rechten met betrekking tot de tekst en het kaartmateriaal uit deze uitgave berusten bij stichting Telluris. Persoonlijk gebruik van de uitgave is toegestaan maar niet voor zakelijke en commerciële doeleinden tenzij dit schriftelijk met de rechthebbende(n) is overeen gekomen.

Voor de foto's is de rechthebbende Stichting Geopark Heuvelrug i.o. of haar rechtsopvolger.